

חנוך והדרכה להתמודדות עם מצבי חרום
לכתות ב'
חוברת לתלמיד

החוברת של: _____

כיתה: _____

אין מילויז מויכד

הוצאה לאור: פיקוד העורף - ענף הסברה - מדור הדרכה

צוות הפיתוח:

יועץ חינוך לחירום וכותב ראשי: נחמיה זרחוביץ
כותבת ומנהלת הפיתוח: טלי ורסנו איסמן
כותבת: מיכל אוזבכר יושינסקי
כותבת: הדס ורדי
פותח באמצעות חברת "אורגד יעדים בע"מ"

עריכה לשונית: יעל לביא-בלייזיס

עיצוב: סטודיו ציבלין

איור: סטודיו גלי שמיר. מאייר: דודי שמאי

הדפסה: "דפוס וכריכת המאירי בע"מ"

שנת הוצאה לאור: 2010, התש"ע

העירו:

פיקוד העורף: רמ"ח אוכלוסייה - אל"ם, ד"ר חיליק סופר
רע"ן הסברה - סא"ל אריאלה בן אברהם
רע"ן מד"ה - סא"ל רמי פלץ
רמ"ד הדרכת אוכלוסייה - רס"ן קרן דן
רע"ן חומ"ס - סא"ל חיים נודלמן
רמ"ד הנדסת מיגון - סרן מיכאל ואטנמכר
ק. צפ"ה - סרן דקלה טל

משרד החינוך: אגף הביטחון - שאול יגיל

שפ"י - חנה שדמי, יוכי סימן טוב

אגף הגיל - זהבה שמש

שרית קמחי- מחנכת, בית חינוך ע"ש י. ויתקין, כפר ויתקין

שירי אבגין- מחנכת, בית חינוך, ע"ש י. ויתקין, כפר ויתקין

ארגון "בטרם": רכזת העשרה והדרכה, מירב רייניש

מנהלת אגף מידע ופיתוח, מיכל קליין

רכזת פיתוח, איילת גלעד גבעתי

הגנת הסביבה: ס. מנהל מרכז מידע ומבצעים, נוח יודלביץ

נציג משטרת ישראל: ר' תחום אוכלוסייה, פקד ליליאן סגס

נציג מד"א: רל"ש מנכ"ל מד"א, סמ"ג שאולי אברמוביץ

נציבות כבאות והצלה: מנהל תחום ההדרכה, עדי מונצאז

תודות לאתר בריינפופ ישראל "www.brainpop.co.il"

בֵּן מִלֵּוּד מוֹכֵן

תָּכֵן הָעֲנִינִים:

פְּתִיחָה 3

סִימָנִים מְסַכְמִים 4

מַצֵּב חֶרוֹם - מַהוּ? 5 - 34

סִכְנוֹת וְסִכּוּנִים 54-35

שִׁרְפָה 69-55

חֲשׁוֹב לְהִתְכַּוֵּן, כְּמוֹ רוֹנֵן! 71-70

שלום לכם תלמידים יקרים.

שמי רונו, ואני בן 7. חברי קוראים לי רונו המתכונן...

בהמשך אספר לכם כמה.

לפעמים, מתרחשים כל מיני אירועים, שחלקם עלולים להיות מפחידים או מבהילים, ולעתים הם אף עשויים לשבש לנו את חיי השגרה. למשל, כשהיתה מלחמה באזור שבו אני גר, בהתחלה שמחתי שחיי היומיום הרגילים משתבשים, כי לא הלכתי לבית-הספר, אבל אחר כך ראיתי שישנם גם כמה ענינים לא כל כך נעימים

במלחמה, כמו: אזעקות, רעש של פצצות, בטול חוגים, ועוד כמה דברים. המזל שלי ושל המשפחה שלי שהיינו מוכנים וידענו מה לעשות כשיש אזעקה.

הבנתי שהכי חשוב זה להיות מוכן בזמן החלטתי שכל ילד בישראל צריך להיות מוכן כמוני,

ולכן הכנתי עבורכם את החוברת הזו עם הפעילויות. אני בטוח שגם תהנו ממנה וגם

תקבלו ממנה מידע חשוב. מידע מציל חיים! אני בטוח שהמידע החדש והתרגולים

שנעשה יחד, יעזרו לכלנו להיות מוכנים ולהרגיש בטוחים... אז בהצלחה!

שלום גם לכם הורים יקרים!

אני אבא של רונו. יום אחד רונו הביא הביתה חוברת

צבעונית ומאירת ועליה סמלים של פקוד הערף ומשרד החנוך, וגם

כותרת לא שגרתית - להתכונן למצב חרום! בהתחלה נבהלתי

מאד, חשבתי שאולי 'פספסתי' משהו בחדשות. כשהבנתי שלא, חשבתי -

מה פתאום תלמידים את הילד שלי נושא כזה מפחיד?

כשדפדפתי בתוך החוברת ראיתי מגוון של פעילויות, חלקן סמנו - 'להתייעצות עם

ההורים', וישבתי אמו ובצענו את המשימות. מצאתי את עצמי מספר לו על

מלחמות שבהן הייתי מערב, על מלחמת המפרץ כשחבשנו מסכות מגן ונראינו

קצת מצחיקים (אפילו הוצאתי תמונות מהאלבום הישן). גם הוא למד אותי כמה

דברים. לא הייתי מודע לרובי הסכונים והסכנות שבבית.

משפחתנו חוותה מלחמה כמה חדשים לאחר שלמדנו את הנושא. המשפחה פעלה

כמו צות לענין. לכל אחד היה תפקיד, וכלנו ידענו מה לעשות כשנשמעת אזעקה.

התפקידים של הילדים עזרו להם להיות עסוקים במטלות ולא בפחד שלהם.

אני בטוח שגם אתם כמונו תגלו שהמוכנות מראש חשובה.

ואני מקווה שלא נצטרך לישם זאת.

בהצלחה!

כְּדֵי שֶׁנִּבֵּן זֶה אֶת זֶה בְּאִפֶּן בְּרוּר יוֹתֵר, נִקְבַּע בֵּינֵינוּ
סִמְנִים מְסַכְמִים. בּוֹאוּ נִלְמַד אוֹתָם יַחַד.

סִמְנִים מְסַכְמִים

כְּדֵאי לְדַעַת

עֲבוֹדַת כֶּתֶה

הַתִּיעָצוֹת
עִם הַהוֹרִים

עֲבוֹדַת בֵּית

חֲשׁוֹב לְזִכֹּר

דִּין בְּכֶתֶה

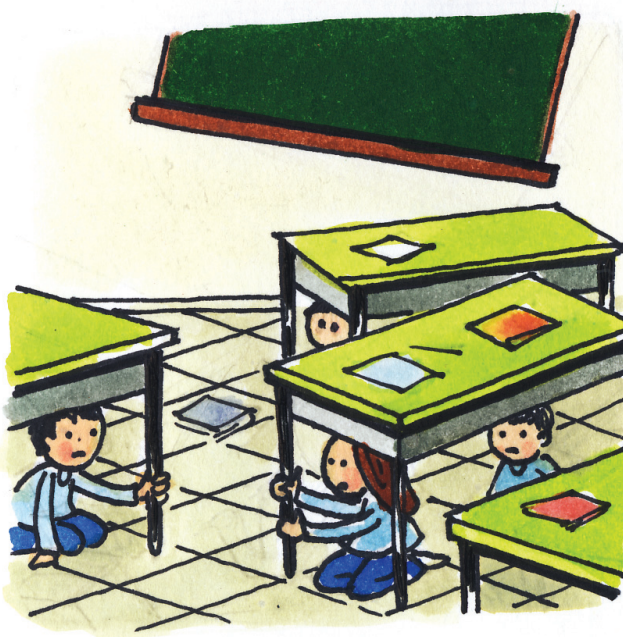
מצב חרום - מהו?

אַחֲרֵי שֶׁתְּבוֹנְנוּ בְּאִיּוֹרִים, נַחֲשׂוּב יַחַד: מָה רוֹאִים בְּכָל תְּמוּנָה? מָה
מִשְׁתַּף לְכָל הַתְּמוּנוֹת? לָמָּה בַּחֲרָנוּ לִפְתּוֹחַ אֶת הַנוּשָׂא בַּהַתְּבוּנוֹת
בַּתְּמוּנוֹת אֵלּוּ?

עבודת בית

שְׁלוֹם יְלָדִים, לִפְנֵי שְׁנֵתְחִיל,
כִּדְאֵי שֶׁתְּדַעוּ מֶהוּ מִצַּב חֵרוֹם.

מֶהוּ מִצַּב חֵרוֹם?

מִצַּב שָׁבוּ בְּנֵי אָדָם אוֹ רְכוּשֵׁם נִמְצָאִים בְּסִכָּנָה. הָאָדָם לֹא תָמִיד יוֹדֵעַ מָה קָרָה,
מָה צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת אוֹ מָה יִקְרָה בְּעֵתִיד.

מִצַּב זֶה מְעוֹרָר רִגְשׁוֹת שׁוֹנִים, כְּמוֹ: פַּחַד, לַחֲץ וּבִלְבוּל.

כְּאֶשֶׁר מִתְכוּנְנִים לְמִצַּב חֵרוֹם, מְצָלִיחִים לְהִתְמוּדָד אֶתוֹ טוֹב יוֹתֵר.

אוֹ עֲכָשׁוּ אֲנַחְנוּ מְבִינִים מֶהוּ מִצַּב חֵרוֹם.
נִסּוּ לַחֲשׁוֹב, הֲאֵם אַתֶּם מְכִירִים
מִצְבֵי חֵרוֹם נוֹסְפִים?

מצב שגרה הוא מצב שבו הכל מתנהל על פי המצפה
והמתכנן, למשל: הולכים לבית-הספר, משחקים בהפסקה עם
חברים, לומדים בשעורים, מגיעים הביתה וקצת נחים, הולכים
לחוגים, סדר יום רגיל כזה... אתם יודעים.

מצב חרום, כפי שלמדנו, הוא מצב לא רגיל, שעלול להיות
אף מסכן. כאשר **מצב חרום** מתרחש, השגרה שלנו משתנית.

תארו ארבע פעולות שונות שאתם עושים בזמן שגרה:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

חפשו במלון:

שגרה: _____

חרום: _____

סכנה: _____

עבודת בית

עבודת כיתה

צִירוּ צִיור הַמְתָּאָר מֵצֵב חָרוֹם (כְּרִצּוֹנְכֶם וְעַל פִּי בְּחִירְתְּכֶם).
 כְּתֹבוּ מִתַּחַת לְצִיור מֶהוּ מֵצֵב הַחָרוֹם שֶׁצִּירְתֶּם וְכִיצַד הִתְרַחַשׁ.

אֲנִי צִירְתִּי:

מַצְבֵי שְׂגָרָה וּמַצְבֵי חֵרוֹם

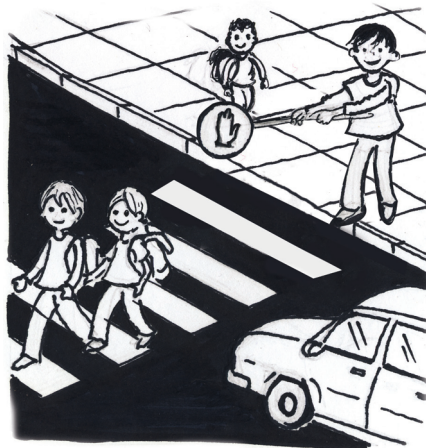
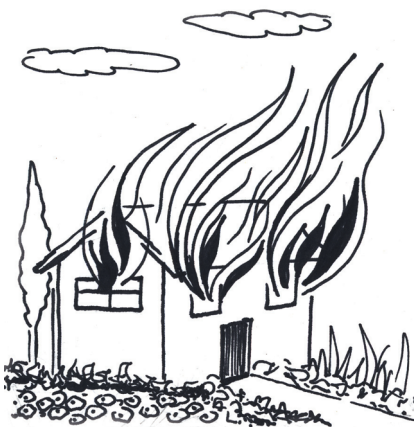
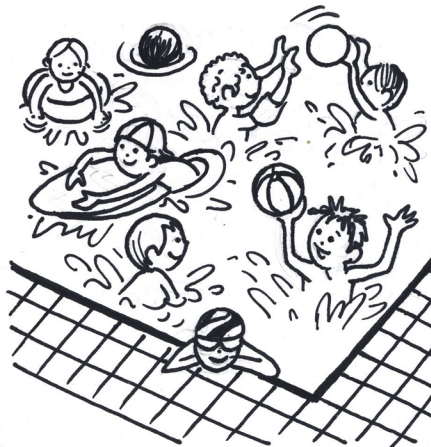

לפניכם ציורים המתארים מצבי שגרה ומצבי חרום.

צבעו בצבע אדום את האיורים המתארים מצבי חרום.

צבעו בצבע ירק את האיורים המתארים מצבי שגרה.

גזרו והדבקו את המשפט המתאים לכל איור (מהמשפטים המצורפים בעמוד הבא).

הַמֶּשֶׁךְ הַפְּעִילוֹת:

גִּזְרוּ אֶת הַמִּשְׁפָּטִים וְהַדְבְּקוּ מִתַּחַת לַתְמוֹנוֹת הַמִּתְאִימוֹת.

מִשְׁחָקִים בְּבִרְכָּה
בְּכִיָּה.

אֲנִי אוֹכְלִים
וְנֹהֲגִים.

סִכַּנְתָּ נִפְּלָה!

זְהִירוֹת, שׂוֹרְפָה!

אֲנִי יוֹשְׁבִים
בַּמִּקְלָט.

חוֹצִים אֶת הַכְּבִישׁ
בְּזִהִירוֹת.

בְּנֵי מִשְׁפַּחַתִּי בְּמִצְבֵי חֵרוֹם

בְּחַרוּ אֶחָד מִבְּנֵי מִשְׁפַּחַתְכֶם. עֲרְכוּ רֵאיוֹן בְּנוֹשֵׂא מִצְבֵי חֵרוֹם. עֲנוּ עַל הַשְׁאֵלוֹת יַחַד:

שֵׁם הַנְּשֹׂאֵל: _____

הֲאֵם נִקְלָעַתְּ אִי פַעַם לְמִצַּב חֵרוֹם? אִם כֵּן, סִפֵּר בְּקִצְרָה.

מָה עָשִׂיתָ? כִּיצַד פָּעַלְתָּ? _____

כִּיצַד הִרְגַּשְׁתָּ בְּעֵת מִצַּב הַחֵרוֹם? _____

מָה סִיעַ לְךָ לְהִתְמוּדָד עִם מִצַּב הַחֵרוֹם? _____

מה למדתי מהשיחה עם בן משפחתי?

כיצד הרגשתי כאשר שמעתי את הספור?

נו, ראינתם מישהו מבני המשפחה?

אני ראינתי את אחי הגדול. הוא סיפר לי שכשהיה בצבא ליד הגבול עם לבנון, נשמעה פתאום אזעקה בישראל, וככל רצו למקלטים. הוא סיפר לי, שהלב שלו דפס מהר, ושהאזעקה נשמעה יותר חזק אפלו מהצפירה של יום הזכרון. לא ידעתי לפני כן שאזעקה של מלחמה, למשל, היא כמו הצפירה המקרת רק שהיא עושה קולות עולים ויורדים. כמה טוב לדבר עם בעלי נסיון. תמיד לומדים משהו חשוב!

כיצד פונים לבקש עזרה?

כפי שלמדנו, מצבי חרום עלולים להתרחש לפתע, מבלי שנתכנן את
בואם. למשל, מלחמה, שרפה קטנה במטבח, רעידת אדמה, נקע ברגל
תוך כדי משחק עם חברים במגרש המשחקים, ועוד ועוד.
מכיון שלעתים מצבי חרום עלולים להיות מסכנים, כדאי שנדע כיצד
ולמי יש לפנות לבקשת עזרה. לעתים יהיו אלו אנשים שנמצאים
סביבנו, המורה, השכן מלמעלה, ולעתים נדרש להתקשר ולהזעיק את
גורמי החרום המקצועיים: משטרה, פקוד הערה, מכבי אש, מגן דוד
אדם, ועוד.

בכל אופן, חשוב לזכור:

בארוץ חרום חשוב וכדאי

לפנות למבגר אחראי.

משטרת-ישראל

משטרת ישראל

משטרת ישראל אחראית על שמירת _____
השוטרים נוסעים ב_____.

על גג הניידת יש _____ ונורה מהבהבת בכחל ובאדום. השוטרים
לבושים ב_____ ונתן לראות אותם
במקומות רבים ברחבי הארץ: בכבישים - שומרים ומכונים את התנועה, בבתי-ספר
ובמוסדות, בקניונים, באצטדיוני הפדורגל ובהפגנות, בבתי משפט ובכל מקום שבו
מתקיים ארוע שבו משתתף צבור גדול מאד.

אנו נתקשר למשטרה כאשר נבחין שילד הלך לאבוד, כאשר נראה אדם
, _____
חפץ חשוד, אדם חשוד, או בכל ארוע הקשור להפרה של החק והסדר.

מספר הטלפון של מוקד המשטרה: 100

המוקד זמין 24 שעות ביממה.

אתר האינטרנט: www.police.gov.il

חשוב לזכור

מאגר מלים:

נידות כחלות, סירנה, מדים כחלים, החק והסדר, העובר על החק

פיקוד העורף

פקוד העורף

פקוד העורף הוא גוף השייך ל_____ ותפקידו לספק

הגנה לאזרחים מפני איומים שונים.

החילים בפקוד העורף חובשים כמחות (כובעים) בצבע כחול.

בין יתר תפקידיו אחראי פקוד העורף על:

הסברה, _____, ותרגול של האזרחים - מה עליהם לעשות במצבי

החרום השונים.

חלוצי _____ של לוחמים מתוך הריסות מבנים.

השמעת _____ בכל הארץ במקרה של ארוע חרום (למשל: נפילת

רקטות או טילים).

מתן ציוד _____ לאזרחים, כמו מסכות מגן וחולצות הסברה.

מרכז המידע של פקוד העורף: 104

המרכז פועל 24 שעות ביממה.

אתר האינטרנט של פקוד העורף:

www.oref.org.il

מאגר מלים:

הדרכה, הצלה, הגנה, צה"ל, אזעקה.

מגן דוד אדם

עבודת בית

מגן דוד אדם או בקצור _____ מטפל בנפגעים במצב י

חרום, ומעבירם לבתי החולים באמצעות _____.

ה _____ של מד"א הם בצבע לבן ועליהם סמל של מגן דוד בצבע אדם.

בתוך האמבולנס ישנם חובשים שנותנים _____ - _____

בעת הצורך.

בין יתר תפקידיו אחראי מד"א ללמד ולהכשיר את האוכלוסיה להגיש עזרה ראשונה,

והוא גם זה המנהל את מבצעי _____ - _____ ברחבי

הארץ.

מספר הטלפון של מד"א הוא 101

המוקד זמין 24 שעות ביממה.

אתר האינטרנט: www.madis.org.il

חשוב לזכור

מאגר מלים:

מד"א, עזרה ראשונה, התרמות הדם, אמבולנסים.

מַכְבֵּי הָאֵשׁ

הַתַּפְקִידִים הָעִקְרִיִּים שֶׁל מַכְבֵּי הָאֵשׁ הֵם _____
וּלְבַצֵּעַ חֲלוּץ וְהַצָּלָה שֶׁל לְכוּדִים.
הַצָּבֵעַ הַמְזוּהָה עִם מַכְבֵּי הָאֵשׁ הוּא הַצָּבֵעַ הַ _____ וְזֶהוּ בְּדֶרֶךְ כָּלֵל
הַצָּבֵעַ שֶׁל רֶכֶב הַכְּבוֹי שֶׁהֵם נוֹסְעִים בּוֹ, וְגַם צָבֵעַ פָּנִס הָאֲזוּהָרָה.
הַכְּבָאִים לּוֹבְשִׁים מְדִים בְּצָבֵעַ _____ (כְּדֵי שִׁיזְהוּ אוֹתָם).
בְּתוֹךְ הַ _____ יֵשְׁנוּ זְרָנוֹק מִים שֶׁבְּעֶזְרָתוֹ יִכְבוּ שְׂרָפוֹת
וְ _____ גְבוּהָ מְאֹד שִׁיסִיעַ בְּחֲלוּץ לְכוּדִים מִהֶקוֹמוֹת הַגְּבוּהוֹת.
בְּתַחֲנַת כְּבוֹי הָאֵשׁ נִמְצָאִים _____ הָעוֹבְדִים בְּמִשְׁמְרוֹת, כֶּךָ שֶׁתָּמִיד
יִהְיֶה צוֹת שְׂיוֹכֵל לַעְזוֹר בְּעֵת קְרִיאָה לְבִקְשַׁת עֶזְרָה בַּמוֹקֵד.

מספר הטלפון של מוקד מכבי האש: 102

המוקד פועל 24 שעות ביממה.

אתר האינטרנט: www.102.co.il

מֵאֲגֵר מְלִים:

כְּבָאִים, צָהָב, כְּבָאִית, לְכַבּוֹת שְׂרָפוֹת, סֵלֶם, אָדָם.

מוקד עירוני

ה _____ הוא כתבת מרכזית לבעיות או

לפניות של התושבים בנושאים הקשורים לתחום הטפול של _____

כגון: בור שנפער בכביש ומהוה _____, עמוד חשמל אשר

בעקבות סערת גשמים, צנור מים שהתפוצץ בעקבות

ועוד. _____

בזמן חרום נתן לפנות למוקד העירוני כדי לדווח במקרה שנפל _____

קרוב למקום שבו אנו נמצאים, או כדי לדעת מתי נתן לצאת מהבית לקנות אכל,

לפגש חברים, ועוד.

מספר הטלפון של המוקד העירוני
הוא בדרך כלל: 106, 107, 108, או 109

חשוב לזכור

והוא פעיל 24 שעות ביממה

מספר הטלפון של המוקד העירוני בעיר שלנו:

מאגר מלים:

קָרַס, סִכְנָה, הֶעִירָהּ, הִפְגְּזָה, הַמוֹקֵד הָעִירוֹנִי, טִיל.

יופי, עכשו בואו נעשה סדר עם כלל הגופים המטפלים:

הארגון	מטפל ב...	סמל הארגון	טלפון / אתר אינטרנט
מכבי אש	✓ כבוי שרפות ✓ סיוע בחלוצי לכוידים		102 www.102.co.il
מגן דוד אדום	✓ הגשת עזרה ראשונה ✓ פנוי פצועים		101 www.madis.org.il
פקוד העיר	✓ הכנת האכלוסיה לחרום ✓ חלוצי והצלה של לכוידים ✓ השמעת אזעקה במצב חרום		104 www.oref.org.il
משטרת ישראל	✓ שמירה על חק וסדר ✓ הגנה על התושבים		100 www.police.gov.il
מוקד עירוני	✓ סיוע לתושבים בנושאים הקשורים להמשך החיים הסדירים בעיר בעקבות מצב החרום (פנוי עץ שנפל וחסם את הכביש בעקבות סערה, חלקת מזון, עזרה לבעלי מגבלות ועוד).		106/107/108/109

לפעילות בנושא ספר הטלפונים המשפחתי הכנסו לאתר פקוד העורף
www.oref.org.il

להתמודד בעצמי או לקרוא לעזרה?

ישנם מקרים שאתם נוכל להתמודד בעצמנו ולפעל ללא כל עזרה. ואולם, לעתים אנו חייבים להעזר באדם אחר, רצוי במבגר. סמנו בטבלה הבאה - האם תוכלו להתמודד בעצמכם עם הארועים הבאים, ובאילו מהארועים תזדקקו לעזרתו של מבגר (סמנו - האם עזרתו היא כדאית או ממש הכרחית) בסעיפים 7 ו-8 הוסיפו ארועים משלכם.

מספר ארוע	המקרה	האם אוכל להתמודד בעצמי?	האם כדאי/הכרחי שאסתיע במבגר
1	בזמן משחק מחבואים, רון נפל לבור עמק מאד ולא ענה לקריאתי.	כן/לא	כדאי/הכרחי
2	בעודי נמצא לבדי בבית, כבו לפתע כל האורות.	כן/לא	כדאי/הכרחי
3	ילדים שחקו בכתה בגפרורים בזמן ההפסקה, ולפתע אחת המחברות עלתה באש.	כן/לא	כדאי/הכרחי
4	השכנה שלי רוית, החליקה במדרגות וקבלה מכה ברגל.	כן/לא	כדאי/הכרחי
5	במגרש המשחקים ליד ביתי הבחנתי במזודה שחורה עזובה.	כן/לא	כדאי/הכרחי
6	במהלך ההפסקה בבית-הספר פגשתי את אחיו הצעיר של חברי יואב שבכה, מפיון שאבד את מפתחות ביתו.	כן/לא	כדאי/הכרחי
7			
8			

קראו את הקטעים הבאים וענו על השאלות בעמודים הבאים:

שלום, שמי יעל,

לפני כמה דקות כשישבתי בחדרי

הרגשתי בריח של עשן שהגיע

מהמטבח. איני יודעת מה לעשות.

מה הייתם עושים במקומי?

מה צריכה יעל לעשות, לדעתכם?

שלום, שמי שקד,

בזמן שירד גשם, שמעתי רעש חזק

מבחוץ, ולפתע כבו כל האורות בבית!

כשהסתכלתי החוצה, הבחנתי בעץ שנפל

על עמוד חשמל סמוך לבית שלי!

מה לעשות?

מה צריכה שקד לעשות, לדעתכם?

שָׁלוֹם, שָׁמִי יוֹאֵב,

בְּזֶמֶן הַמְּלַחְמָה כְּשֶׁהֵיִתִּי בְּבֵיתִי
שָׁמַעְתִּי לִפְתָּע אֲזַעָקָה עוֹלָה וַיּוֹרֶדֶת.
מָה לַעֲשׂוֹת?

מָה צָרִיךְ יוֹאֵב לַעֲשׂוֹת, לְדַעְתְּכֶם?

שָׁלוֹם, שָׁמִי יוֹנִי,

הִלַּכְתִּי עִם אָבָא שְׁלִי לְקִנְיוֹן,
בְּזֶמֶן שֶׁהִסְתוֹכְבְּנוּ בֵּין הַחֲנִיּוֹת
פְּתָאם לֹא מָצָאתִי אוֹתוֹ ..
הִלַּכְתִּי לְאִבּוֹר!
מָה עָלִי לַעֲשׂוֹת...?

מָה צָרִיךְ יוֹנִי לַעֲשׂוֹת, לְדַעְתְּכֶם?

שְׁלוֹם, שְׂמִי גִילִי,
שֹׁחֲקָתִי בַּגָּנָה וְנִפְלָתִי,
קִבַּלְתִּי מַכָּה בְּרֶגֶל,
וְאֵינִי מְסֻגָּלָת לְהַזִּיז אוֹתָהּ.
מָה עָלִי לַעֲשׂוֹת עַכְשָׁו?

מָה צְרִיכָה גִילִי לַעֲשׂוֹת, לְדַעְתְּכֶם?

שְׁלוֹם, שְׂמִי דְנִיָּאל,
הוֹדִיעוּ בְּרַדְיוֹ שֶׁצָּרִיךְ לְבַחֵר מְרַחֵב
מוֹנֵג. אֵינֶנִּי יוֹדַעַת מֶהֱם הַכָּלָלִים
וּמָה בְּדִיוֹק צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת.
לְמִי כְּדַאי לִפְנוֹת?

מָה צְרִיכָה דְנִיָּאל לַעֲשׂוֹת, לְדַעְתְּכֶם?

כיצד פונים לבקש עזרה?

1. נדב ומתן יצאו מביתם לעבר גן השעשועים

שמאחורי ביתם. בדרך הבחינו שליד הגדר מונחת מזודה שחורה וחשודה. הם זכרו שלמדו בבית-הספר שאסור לגעת בחפץ חשוד, וכי עליהם להזעיק עזרה, והחליטו לברח מהמקום. נדב, האח הבכור

התקשר 100 למשטרה.

באו נדמין את שיחתם: (השלימו את תשובותיו של נדב)

מוקד משטרה: משטרה שלום, במה אפשר לעזור?

נדב:

מוקד משטרה: מי מדבר?

נדב:

מוקד משטרה: היכן הארוע?

נדב:

מוקד משטרה: תאר לי בבקשה מה ראיתם בדיוק?

נדב:

מוקד משטרה: יש להרחיק את כלם מהמקום, אני אשלח חבלן משטרה שיגיע

למקום. כל הכבוד על הערנות והאזרחות הטובה שגליתם!

2. טְלִיָּה נִסְעָה בְּאוֹטוֹבוֹס לְחֶפְשֶׁת קִיץ בְּקִבוּץ אֶצֶל סָבָא וְסִבָּתָא שְׁלָה בַּצָּפוֹן.
לְאַחַר כִּמָּה יָקוֹת הִבִּינָה שְׂבִטָּעוֹת יָרֵדָה בְּתַחֲנָה לֹא נְכוֹנָה, אֲךָ הָאוֹטוֹבוֹס הָיָה כְּבֹר
רְחוּק. הוֹרִיָּה שֶׁל טְלִיָּה הָיוּ בְּאוֹתוֹ זְמַן בְּחוּץ לְאֶרֶץ.

הֲצִיעוּ לְטְלִיָּה לְמִי עָלֶיָּה לְפָנוֹת, וְכֹתְבוּ אֶת תֵּכֵן שִׁיחָתָם.

טְלִיָּה:

הַגּוֹרֵם:

טְלִיָּה:

הַגּוֹרֵם:

טְלִיָּה:

הַגּוֹרֵם:

טְלִיָּה:

הַגּוֹרֵם:

גופי חרום והצלה – תפקידים

לפניכם רשימת מקרים שבהם נדרש טפול של גופי החרום שעליהם למדנו. בהמשך מופיעים הסמלים של כל אחד מגופי החרום. עליכם לגזור את הסמלים ולהדביקם במקום המתאים, ולרשם את מספר הטלפון. שימו לב – ישנם מקרים שבהם נדרש יותר מגורם מטפל אחד.

הגורם או הגורמים המתאימים לטפול בבציה		הארוע, הבציה
מספר הטלפון רשמו את מספר הטלפון המתאים	סמל הגורם גזרו והדבקו את הסמלים המתאימים המצרפים בעמוד 33	
		לנו יקראו אם יתקלקלו הרמזורים בכביש. מי אנחנו?
		לנו יקראו אם מישהו יפל ויפצע. מי אנחנו?
		לנו יקראו אם תפרץ שורפה. מי אנחנו?

הגורם או הגורמים המתאימים לטיפול בבציה		הארוע, הבציה
מספר הטלפון רשמו את מספר הטלפון המתאים	סמל הגורם גזרו והדבקו את הסמלים המתאימים המצרפים בעמוד 33	
		אלינו יתקשרו אם ירצו לדעת כיצד מתנהגים כששומעים אזהרה עולה ויורדת. מי אנחנו?
		לנו יקראו אם יתפוצץ צנור מים גדול בגן צבורי. מי אנחנו?
		לנו יקראו אם אוטובוס יקלע לתאונה ואנשים רבים יפצעו וילכו בתוכו. מי אנחנו?
		לנו יקראו אם יקרס בגן ואנשים ילכו בתוכו. מי אנחנו?

קראו את הקטע הבא:

באו הכירו
את החברה שלי תמר, שהחליטה
לכתב יומן מלחמה. אני חושב שאפשר
ללמד רבות מהנסיון שרכשה
במלחמה האחרונה

היומן של תמר

- 1 יומן מלחמה יקר שלום,
- 2 אתה עוד לא מכיר אותי, אבל אני מקווה שעוד מעט נהיה חברים טובים.
- 3 קוראים לי תמר, אני בת 7, ואני גרה בקרית שמונה. לפני חמש שנים, ההורים שלי
- 4 צבעו לי את החדר, קנו לי מחשב חדש, ויחד ארגנו את כל החדר מחדש...
- 5 כל כך שמחתי! אבל, בזמן האחרון אני בכלל גרה במקלט ולא בחדר החדש.
- 6 למה אנחנו במקלט? כי כל הזמן יש אזעקות. האזעקה נשמעת מתוך צופר גדול,
- 7 שמשמיע קול חזק כזה, עולה ויורד... קצת מפחיד. בהתחלה גם אני לא ידעתי מה
- 8 זו אזעקה, עד ששמעתי אותה כל כך חזק, ומיד הבנתי: התפקיד שלה הוא להזהיר
- 9 אותנו מפני הטילים, ולהזכיר לנו להכנס אל המרחב המוגן שלנו שהוא המקלט.
- 10 שם, כלנו יושבים יחד ושומעים את ההנחיות של פקוד הערך.
- 11 יש לי גם כלב קטן שקוראים לו חומי, מצאתי אותו לפני שלש שנים ברחוב.
- 12 הוא היה רעב, צמא ועצוב, ולקחתי אותו הביתה כדי לטפל בו.

- 13 חומי מפחד מאד מהאזעקות, ובכל פעם שמתחילה אזעקה או שנשמע קול פצוץ
- 14 הוא מתחיל לילל ומתחבא מתחת למטה שלי. אני מנסה להסביר לו שאין ממה
- 15 לפחד, אבל האמת? אני קצת מפחדת בעצמי....
- 16 במקלט יושב לידי יותם, השכן שלי. גם הוא בן 7 (בקיץ יהיה לו יום הולדת 8...)
- 17 איזה כיף לו!) יותם בוכה כל הזמן. אמא הסבירה לי שהוא בחרדה. חרדה דומה
- 18 מאד לפחד - אך חזקה ממנו... זהו מצב שבו מרגישים מתח, דאגה ועצבנות, גם
- 19 אם באותו רגע אין אזעקה וטילים. אני חושבת שיותר מאחר אלך לשחק אתו, כדי
- 20 שישכח קצת את החרדה.
- 21 עד כאן להיום, יומן יקר (קוראים לי לאכל צהרים).
- 22 אמשיך לכתב אחר כך,

שלך, תמר

כמו שקראתם,
לפעמים מצב חרום
יכל לעורר בנו תחושות לא נעימות...
פחד, דאגה, חרדה, בלבול.... חשוב שנוזכר, שכל
אלה הם רגשות טבעיים שמתאימים
למצבי חרום.

ענו על השאלות הבאות:

1. העתיקו מתוך הקטע שלש מלים המתארות רגשות

הקשורים למצב החרום:

_____ , _____ , _____

2. בשורות 3 - 4 מספרת תמר ליומנה שהיא כל כך שמחה. מה שמח את תמר?

3. בשורות 6 - 9 מספרת תמר על הכניסה למקלט. כיצד יודעים תמר ובני משפחתה

שעליהם להכנס למקלט?

4. בשורה 17 כתוב "יותרם בוכה כל הזמן". מדוע לדעתכם בוכה יותרם?

5. לו היה נדרש מכם להרגיע את יותרם, מה הייתם אומרים לו?

6. האם גם אתם זוכרים מצב שבו הרגשתם כמו יותרם? מה עזר לכם להתגבר?

פיקוד העורף

פיקוד העורף

פיקוד העורף

פיקוד העורף

משטרת-ישראל

משטרת-ישראל

משטרת-ישראל

משטרת-ישראל

מרכז השלטון
המקומי בישראל
Union of Local Authorities in Israel
מركز السلطات المحلية في اسرائيل
www.iula.org.il

מרכז השלטון
המקומי בישראל
Union of Local Authorities in Israel
מركز السلطات المحلية في اسرائيل
www.iula.org.il

מרכז השלטון
המקומי בישראל
Union of Local Authorities in Israel
مركز السلطات المحلية في اسرائيل
www.iula.org.il

מרכז השלטון
המקומי בישראל
Union of Local Authorities in Israel
مركز السلطات المحلية في اسرائيل
www.iula.org.il

סכנות וּסְכּוּנִים

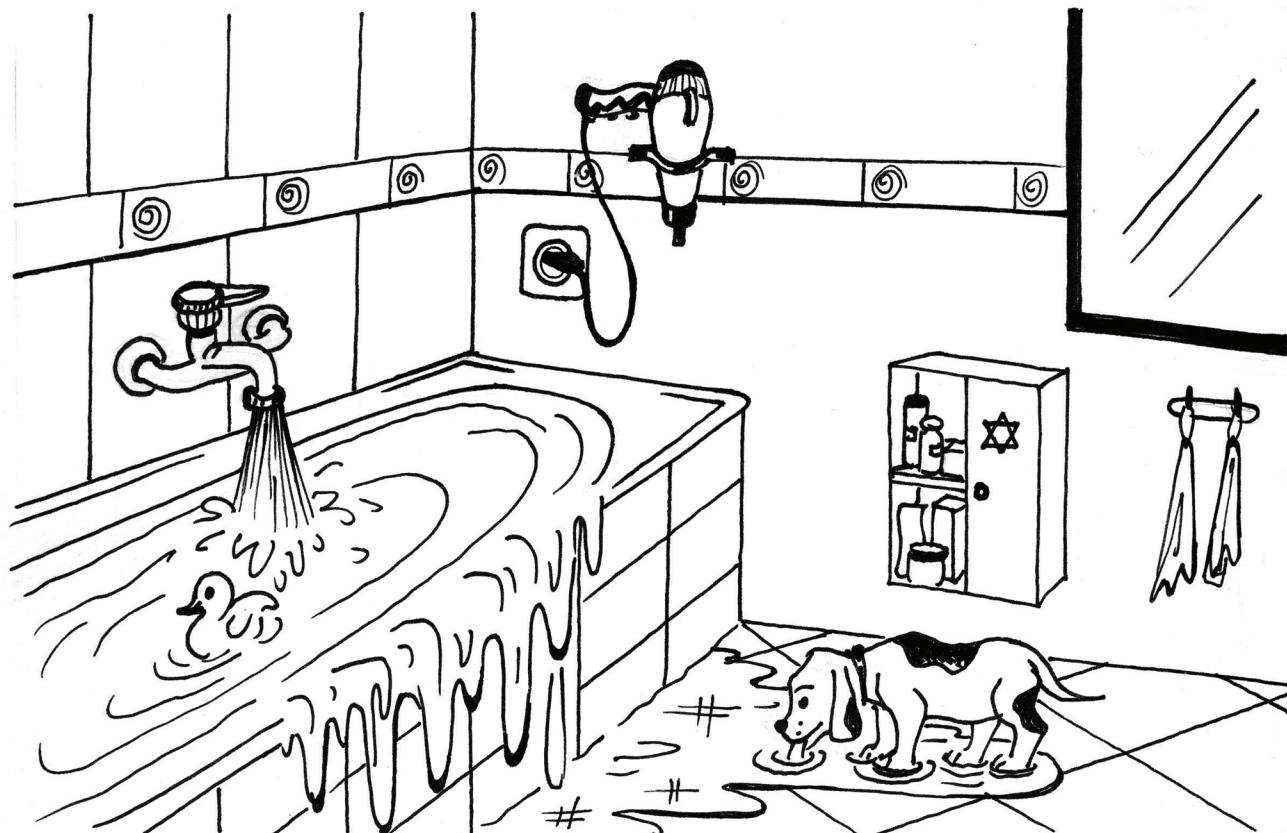
בְּסִבִּיבָה הַקְּרוּבָה שָׁבָה אָנוּ נוֹהֲגִים לְשַׁחַק, לְלַמֵּד וּלְנוּחַ יְשָׁנָם סִפְנוֹת וְסִכּוּנִים
רַבִּים, אֲפִלּוּ בְּמִצַּב שֶׁל שִׁגְרָה: בְּבֵית, בְּבֵית-הַסֵּפֶר וּבִגְן הַצְּבוּרִי.
אִם נָשִׁים יָב לִסְפְּנוֹת שֶׁבְּסִבִּיבָתָנוּ, נוֹכַל לְהַחֲלִיט כִּי־צָד לַפֶּעַל וּלְהַמְנִיעַ
מִפְּגִיעָה.

או זהו...
עֲכָשׁוּ נִבְדָּק וְנִכְיָר יַחַד סִפְנוֹת וְסִכּוּנִים
הַנִּמְצָאִים בְּסִבִּיבָה הַקְּרוּבָה שֶׁלָּנוּ... הִסְתַּכְּלוּ
סְבִיבְכֶם, נִרְאָה בְּטוֹת, לֹא?
או בואו נבדק יחד...

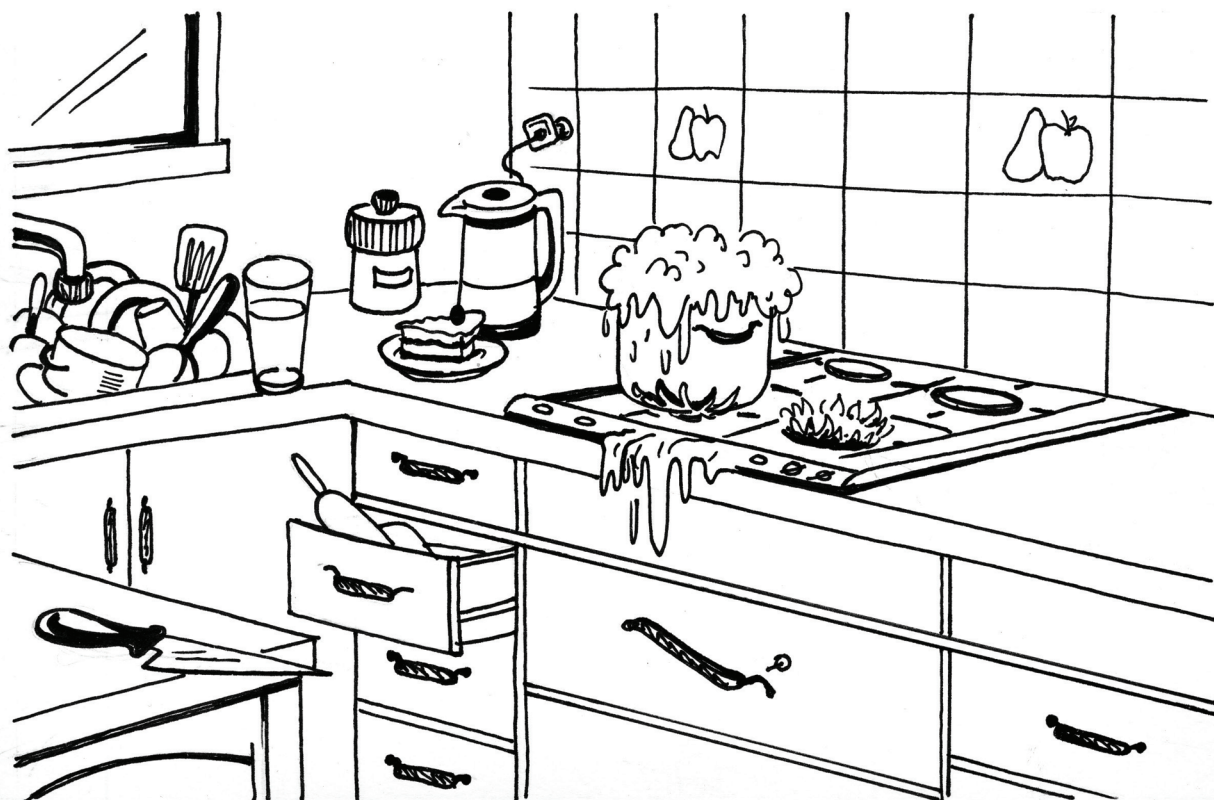

לפניכם ארבעה איורים המתארים חדרים שונים בבית. צבעו באדם סכנות הנמצאות בכל חדר.

.1

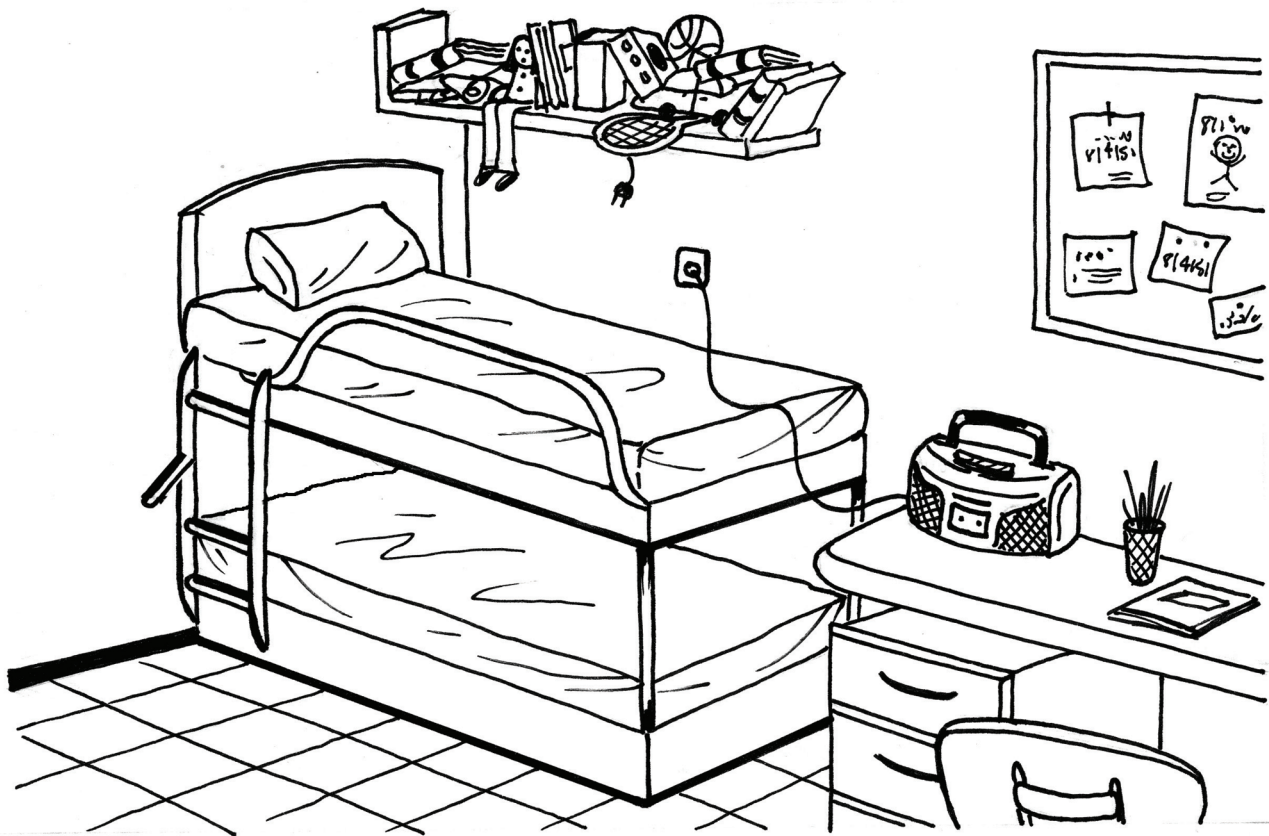
.2

.3

.4

הַחֲמָרִים הַמְּסַכְּנִים שֶׁבִּיבְתָנוּ

כְּדַאי לְדַעַת

בְּסִבִּיבָה שֶׁלָנוּ יֵשְׁנִים חֲמָרִים מְסִימִים שֶׁעֲלוּלִים לְסַכֵּן אוֹתָנוּ.

הַחֲמָרִים הַמְּסַכְּנִים שֶׁבִּיבְתָנוּ מְשַׁמְשִׁים אוֹתָנוּ לְמִטְרֹת שׁוֹנוֹת, אֲךָ עֲלוּלִים לְהִזִּיק לָנוּ אִם נִגַּע, נָרִיחַ אוֹ שֶׁנִּבְלַע אוֹתָם.

מַהִי הַסִּכָּנָה שֶׁבִּיבְתָנוּ אֵלֶּה? חֲלָקִים רַעִילִים לְגוֹף הָאָדָם, חֲלָקִים מְגָרִים וּמְגָרְדִים, חֲלָקִים עֲלוּלִים לְהִתְלַקֵּחַ וְאֵף לְהִתְפּוֹצֵץ בְּמַגָּע עִם אֵשׁ.

חֲמָרִים אֵלֶּה מְצוּיִם בְּשִׁמוּשׁ בְּמִקְוֹמוֹת רַבִּים: בַּבַּיִת, בְּרִפּוּאָה, בַּחֲקֵלָאוֹת, בַּמִּסְחָר, וְעוֹד. לְגַב הָאֲרִיזוֹת שֶׁל הַחֲמָרִים הַמְּסַכְּנִים צְמוּדִים סְמָלִים הַמְּזַהֲרִים אוֹתָנוּ מִפְּנִיָּהֶם. עֲלִינוּ לָשִׁים לֵב לְסְמָלִים אֵלֶּה, וּלְהִתְרַחֵק מִן הַחֲמָרִים.

לְפָנֵיכֶם תְּמוֹנוֹת שֶׁל עֲשָׂרָה מוֹצָרִים שׁוֹנִים. צַבְעוּ רַק אֶת

הַחֲמָרִים הַמְּסַכְּנִים.

עֲבוֹדַת כְּתָה

תְּרָסִים
נֶגֶד חֲרָקִים

צִבְעֵי גוֹאֵשׁ

דְּבִי

מַחְשֵׁב בֵּיתִי

סְקִיטְבוֹרְד

תְּרָסִים לְנִקּוּי
חֲלוֹנוֹת

שִׁמְפוֹ

מַעְדָן חֵלֶב

מַמְרָח שׁוֹקוֹלָד

חֲמֵר לְנִקּוּי
רִצְפוֹת

הסכנות שמסתרות...

לפניכם תרשים של אזור מגורים

ובו שמנה סכונים אפשריים.

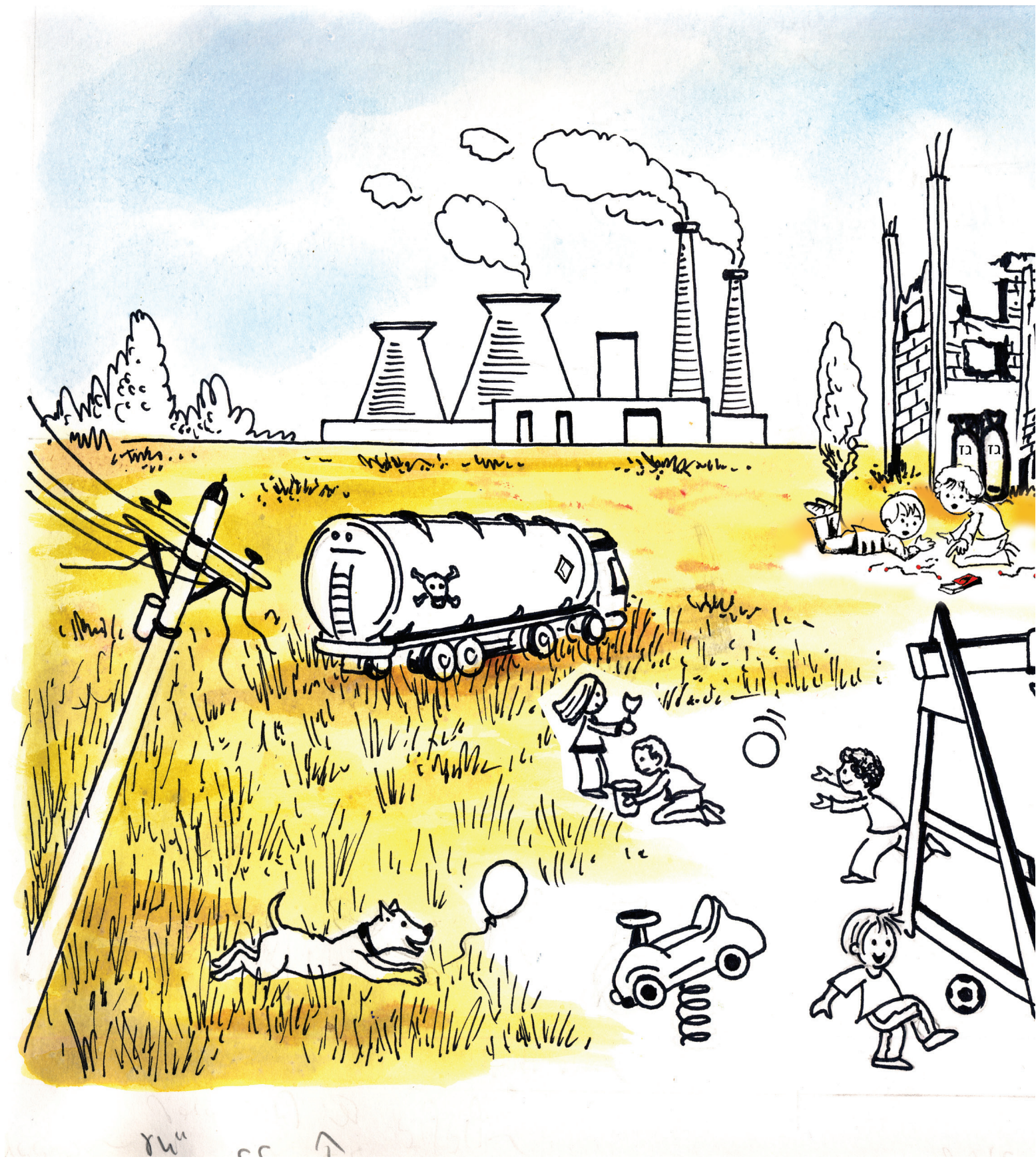
האם תוכלו למצא אותם?

א. הקיפו בעגול את

הסכונים בסביבה.

ב. צבעו את האיור.

קראו את הקטע הבא:

ספורו של יואב

- 1 יואב הוא תלמיד בכתה ב'. יום אחד חזר יואב הביתה מבית הספר. כשהגיע הבחין
- 2 מיד בריח מוזר וחרירי מאוד, ריח שלא הכיר. הוא שם לב שהריח מגיע מכוון המטבח.
- 3 יואב לא ידע זאת, אך הריח שהתפשט בביתו היה ריחו של גז הבשול שדלף
- 4 מהכירים שבמטבח. הריח הלך והתחזק, והחל מתפשט בכל חדרי הבית.
- 5 יואב החליט לא להשאר אדיש. הוא יצא מביתו והלך אל הגברת שרה השכנה.
- 6 כשפתחה שרה את הדלת ספר לה יואב על הריח. הגברת שרה הבינה מיד - בביתו
- 7 של יואב יש דליפה של גז בשול!
- 8 "טוב מאוד שבאת!" אמרה הגברת שרה ליואב - "מנעת בכך אסון גדול! דליפת
- 9 גז היא מסכנת מאוד - היא עלולה לגרום לחנק ואף לפצוץ גדול!" הגברת שרה
- 10 סגרה את ברוז הגז בביתו של יואב, התקשרה למכבי האש, ולאחר מכן להוריו של
- 11 יואב. הוריו של יואב היו גאים בו מאוד על התנהגותו הבוגרת והאחראית! "הצללת
- 12 את חייך - ואת ביתנו!" אמרו בגאווה.

ענו על השאלות הבאות:

1. בשורות 1-2 מתאר מצב מוזר שאֵליו שם לב יואב כאשר הגיע הביתה, מהו?

2. העתיקו מהקטע את השורה המתארת מה החליט יואב לעשות בעקבות הארוע.

3. אילו פעולות נוספות היה יכול יואב לעשות? הציעו שתי אפשרויות שונות.

א. _____

ב. _____

4. בשורה 11 כתוב "הוריו של יואב היו גאים בו".

מדוע, לדעתכם הוריו של יואב היו גאים?

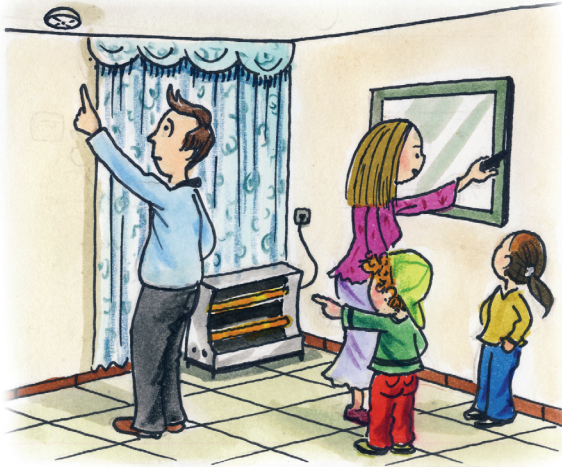

עבודת בית

להתייעצות
עם ההורים

עכשו בואו נערך סיור עם ההורים
בכל החדרים בבית. נתבונן יחד
בחפצים אשר בכל חדר.

א. רשמו (או צירו) את שמות החפצים המסכנים או המפגעים הבטיחותיים אשר

מצאתם בחדרים השונים.

ב. ערכו 'חדון' לשאר בני המשפחה: שאלו אותם אילו סכונים ומפגעים בטיחותיים

נמצאים בחדרי הבית. השוו לרשימה שבידכם.

מטבח		חדר ילדים
1.	1.	
2.	2.	
3.	3.	
4.	4.	

מַחֲסֵן / חֶדֶר אֲחִסּוֹן		חֶדֶר אֲמִבְטִיָּה	
	.1		.1
	.2		.2
	.3		.3
	.4		.4
מָלֵאוּ פֶּרָטִים עַל חֶפְצִים מְסַכְּנִים בְּחֶדֶר נוֹסֶף			
	.3		.1
	.4		.2

בְּבֵיתֵנוּ יְכוּלִים לִהְיוֹת
חֶפְצִים מְסַכְּנִים וְחֻמְרִים מְסַכְּנִים, אֲךָ אִם נִלְמַד
לְהִזָּהָר מֵהֶם, יֵיתֵנוּ יְכוּל לִהְיוֹת מְקוּם בְּטוֹחַ,
וּלְשִׁמֵּשׁ לָנוּ לְהִגָּהָה בְּעֵת הַצֹּרֶךְ.

לְבַחַר מִגּוֹן הַגּוֹן

במצבי חרום שונים,
נאלץ להכניס לתוך מרחב מוגן. איך
נדע מהו המקום המוגן ביותר בעבורנו?
עלינו להכיר את אפשרויות המגון
העומדות לרשותנו:

מרחב מוגן דירתי (ממ"ד)

מרחב מוגן הנמצא בבית (מצוי בדרך כלל במבנים שנבנו החל משנת 1992). לממ"ד קירות בטון משריין, דלת מפלדה וחלונות פלדה המגנים מפני הדה ורסיסים העלולים להגרם כתוצאה מפצוץ קרוב. הממ"ד יכול לשמש גם כחדר אטום.

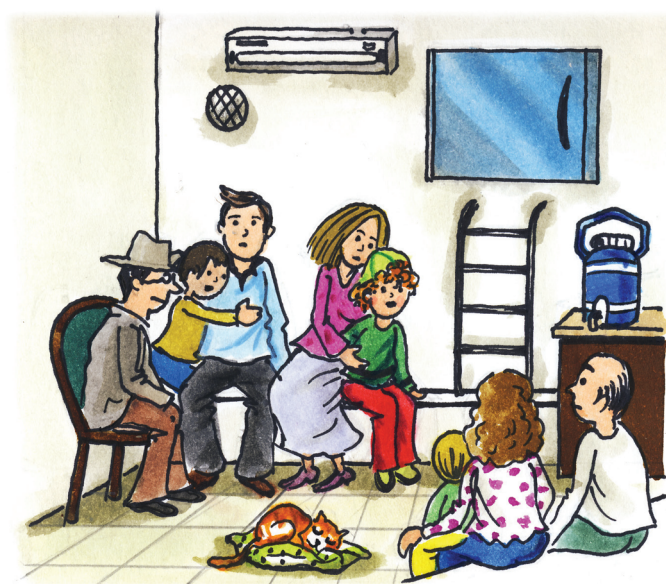

מרחב מוגן קומתי (ממ"ק) / מרחב מוגן מוסדי (ממ"מ)

דומה במבנה שלו לממ"ד, אך שונה ממנו בכך שהוא מיעד לכמה משפחות המתגוררות באותה קומה (מרחב מוגן קומתי) או לנמצאים במבנה צבורי (מרחב מוגן מוסדי) בית-ספר, קניון, וכדומה.

מקלט

המקלט בנוי מעל או מתחת לפני הקרקע, ומיעד לדירים המתגוררים בבנין או באזור מגורים קרוב. מקלט בבנין משתף - נתן לשמוש בתנאי שהמקלט פנימי - אפשר להגיע אליו דרך חדר מדרגות פנימי. במקרה זה אין מגבלת זמן, כי מעטפת חדר המדרגות מגנה עלינו. מקלט צבורי - המקלט זמין בתנאי שנתן להגיע אליו בפרק הזמן הנדרש מרגע השמע האזעקה, על-פי מפת אזורי ההתגוננות וזמני ההתרעה.

חדר פנימי מוגן

חדר המיפוד למי שאין ברשותם מ"ד או מ"ק או מקלט זמין, שניתן להגיע אליו בתוך פרק הזמן שהגדר לאזור שבו שוהים, מרגע השמע האזעקה. בחדר הפנימי המוגן צריכים להיות מעט פתחים בכל האפשר (חלונות, דלתות, וכולי) וקירות מעטים בכל האפשר הפונים כלפי חוץ (קירות חיצוניים).

הערה: חדרי שרותים, אמבטיה ומטבחים אינם ממצים לבחירה במרחב מוגן או בחדר אטום, בשל אריחי הקרמיקה והמראות העלולים להתנפץ כתוצאה מההדף.

מֵאַפְיָנִים וְעוֹד פְּרָטִים שֶׁמְבְדִילִים אֶת הַבֵּית שֶׁלָנוּ מִשָּׂאֵר הַבָּתִּים.

קְרָאוּ וְהַשְׁלִימוּ:

הַיָּשׁוּב שָׁבוּ אָנוּ גָרִים: _____

סִמְנָנוּ ✓ בַּמָּקוֹם הַמֵּתָאִים:

הַבֵּית שֶׁלָנוּ הוּא:

בֵּית פְּרָטִי

בְּנֵי דִירוֹת (קוֹמָה) : _____ מֵתוֹךְ: _____ קוֹמוֹת) _____

בַּבֵּית שֶׁלָנוּ: _____ חֲדָרֵי שְׁנָה.

בַּבֵּית שֶׁלָנוּ מִתְגוֹרְרוֹת _____ נִפְשׁוֹת.

בְּעֵלֵי חַיִּים שֶׁמִּתְגוֹרְרִים אֶתָּנוּ: _____

מֵאַפְיָנִים יַחֲוִדִים נוֹסְפִים שֶׁהוֹפְכִים אֶת הַבֵּית שֶׁלָנוּ לְרֵק שֶׁלָנוּ.

סִמְנוּ ✓ בַּמָּקוֹם הַמֵּתאים:

☐ בְּבֵית שְׁלָנוּ יֵשׁ מֶרְחָב מוֹגֵן דִּירָתִי (מִמֶּ"ד) אוֹ מֶרְחָב מוֹגֵן
קוֹמָתִי (מִמֶּ"ק) וְלִכֵּן זֶהוּ הַמֶּרְחָב הַמוֹגֵן שְׁלָנוּ.

☐ בְּתַחֲתִית הַבִּנְיָן שְׁלָנוּ יֵשׁ מִקְלָט פְּנִימִי שֶׁנִּתֵּן לְהִגִּיעַ אֵלָיו
דֶּרֶךְ מַדְרָגוֹת הַבִּנְיָן, וְלִכֵּן זֶהוּ הַמֶּרְחָב הַמוֹגֵן שְׁלָנוּ.

☐ מִחוּץ לַבִּנְיָן שְׁלָנוּ יֵשׁנוּ מִקְלָט שְׂכוּנָתִי, שֶׁנִּתֵּן לְהִגִּיעַ אֵלָיו בְּתוֹךְ פֶּרֶק הַזְמַן
שֶׁהַגִּדְרָה לְאֶזוֹר שָׁבוּ אָנוּ גָּרִים, מִרְגַּע הַשְּׁמַע הָאֲזַעְזָקָה, וְלִכֵּן זֶהוּ הַמֶּרְחָב הַמוֹגֵן
שְׁלָנוּ.

☐ בְּבֵית שְׁלָנוּ אֵין מֶרְחָב מוֹגֵן דִּירָתִי אוֹ קוֹמָתִי וְאֵין מִקְלָט
פְּנִימִי אוֹ זָמִין, וְלִכֵּן עָלֵינוּ לִבְחֹר חֶדֶר פְּנִימִי מוֹגֵן בְּתוֹךְ הַדִּירָה.

הַחֶדֶר הַפְּנִימִי שֶׁנִּבְחַר בְּבֵיתֵנוּ לְשֵׁמֶשׁ כְּמֶרְחָב מוֹגֵן הוּא:

בַּעַת הַשְׁמָע אֲזַעֲקָה

ישנן סכנות שלא נתן לצפות מראש... הן פתאם מתרחשות, ומיד נדרש מאתנו להגיב ולנסות להציל את עצמנו. אך ישנם מצבים מסכנים שבהם נתן לנו סימן מקדים, שבעוד רגע יתרחש מצב חרום כלשהו, ונשארו לנו זמן קצר (בדרך כלל בין שניות לדקות) כדי להכנס לתוך המרחב המוגן שעליו מחליטים מראש. הסימן שלנו להכנס למרחב המוגן הוא - אֲזַעֲקָה עולה ויורדת. באזור הדרום נשמעת הססמה - 'צבע אדם'.

בפעם הראשונה

ששמעתי את האזעקה פחדתי

נורא. זה נשמע כמו צפירה של יום הזכרון.

(אבל היא נשמעה יותר כמו הקריאות של טרורן). לא הבנתי למה צריך להפחיד כל כך את האנשים, עד שיבא הסביר לי שהאזעקה נשמעת חזק כדי שכלם ישמעו אותה, ויש לה תפקיד חשוב: בזכותה אנו יכולים לדעת שצריך להכנס מיד למרחב המוגן שנבחר, ולהציל את עצמנו!

האם שמעתם פעם אזעקה המתריעה על מצב חרום? ספרו על כך!

מה הרגשתם כששמעתם את האזעקה בפעם הראשונה?

הנחיות להתנהגות בעת השמיע אזעקה

עבודת כיתה

חשוב לזכור

כדי ללמוד מה צריך לעשות כשנשמעת אזעקה הכנסו לאתר פקוד הערף: www.oref.org.il

וחפשו את "הלינק" - "כיצד לפעול במקרה חרום" ולאחר מכן מכן בחרו בקישור
"התנהגות נכונה בעת הישמיע אזעקה". מתחו קו בין השאלות לתשובות הנכונות.

שאלות:

תשובות:

1. מה צריך לעשות כשנשמעת אזעקה ונמצאים בתוך מבנה?

1. להכנס למבנה קרוב ולהמתין בו.

2. מה צריך לעשות כשנשמעת אזעקה ונמצאים בחוץ?

2. להמתין עשר דקות, אלא אם

2. להמתין לעשות כשנשמעת אזעקה ונמצאים בחוץ?

קבלנו הנחיה אחרת מפקוד הערף.

3. כמה זמן צריך להמתין עד שנתן

3. להכנס למרחב המוגן שנבחר

3. כמה זמן צריך להמתין עד שנתן

מראש (להכנס לממ"ד, אם אין

יהיה לצאת מהמרחב המוגן?

ממ"ד יש להכנס למקלט. אם

אין מקלט פנימי או זמין, יש

להכנס לחדר פנימי מוגן בתוך

הדירה).

אַזוּרִי הַתְּגוֹנָנוֹת

עבודת כפרה

חשוב לזכור

פקוד העֶרְף חֵלֶק אֶת יִשְׂרָאֵל לַאֲזוּרֵי הַתְּגוֹנָנוֹת, וְקָבַע לְכָל אֲזוּר זְמַן כְּנִיסָה לַמֶּרְחָב הַמוֹגֵן. כְּדֵי לַדַּעַת מַהוּ פֶּרֶק הַזְמַן הַדְּרוּשׁ לְכְנִיסָה לַמֶּרְחָב הַמוֹגֵן בְּאֲזוּר שָׁבוּ אֲתֶם גָּרִים, הַכְּנִסוּ לְאַתֵּר פְּקוּד הָעֶרְף וְחַפְּשׁוּ אֶת "הַלִּינָק" - "הַנְּחִיּוֹת הַתְּגוֹנָנוֹת לְאֲזוּר". לְאַחֵר מִכֵּן מִצְאוּ אֶת הַזְמַן הַמִּתְאִים לַעִיר בָּה אֲתֶם גָּרִים. מִתְחַו קוּ בֵּין הַשְּׁאֵלוֹת לַתְּשׁוּבוֹת הַנִּכּוֹנוֹת.

שְׁאֵלוֹת:

תְּשׁוּבוֹת:

- הָאֵם בְּכָל הָאָרֶץ מְקַצֶּה אוֹתוֹ פֶּרֶק זְמַן כְּדֵי לְהַגִּיעַ לַמֶּרְחָב הַמוֹגֵן?
 - צָרִיךְ לַדַּעַת בְּאִיזָה אֲזוּר הַתְּגוֹנָנוֹת נִמְצָא הַיָּשׁוּב שָׁבוּ אָנוּ גָּרִים.
- בְּתוֹךְ כַּמָּה זְמַן צָרִיךְ לְהַגִּיעַ לַמֶּרְחָב הַמוֹגֵן מִהֶרְגַע שָׁבוּ נִשְׁמַעַת אֲזַעָקָה?
 - אֵם רוֹצִים לַדַּעַת, בּוֹדְקִים בְּאַתֵּר הָאִינְטֶרְנֵט שֶׁל פְּקוּד הָעֶרְף.
- כִּיֶּצֶר נִתֵּן לַדַּעַת בְּאִיזָה אֲזוּר מִמָּקֶם הַיָּשׁוּב שָׁבוּ אֲנִי גָר?
 - לְכָל אֲזוּר בְּאָרֶץ הַגָּדֵר פֶּרֶק זְמַן מִשְׁלֹו שָׁבוּ צָרִיךְ לְהַגִּיעַ לַמֶּרְחָב הַמוֹגֵן.

אָנוּ גָּרִים בְּ_____ הַנִּמְצָא בְּאֲזוּר הַתְּגוֹנָנוֹת _____

וְלִכֵּן יֵשׁ לָנוּ _____ שְׁנִיּוֹת/דְּקוֹת לְהַגִּיעַ לַמֶּרְחָב הַמוֹגֵן.

שִׂרְפָה

מַה־הָאֵשׁ?

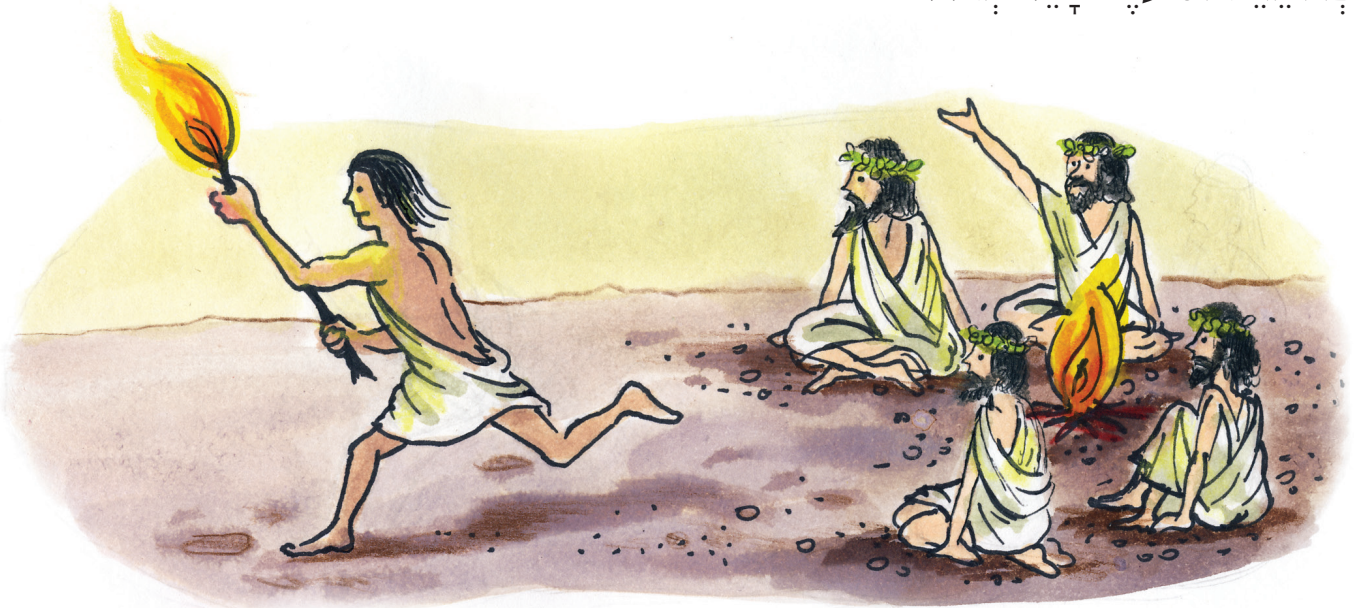

הָאֵשׁ הִיא תּוֹפֶעֶת טַבַּע שֶׁהִתְגַּלְתָּה כְּבֵד לִפְנֵי מִלְיוֹנֵי שָׁנִים. הָאָדָם נִעְזָר אַז
בָּאֵשׁ בְּכַדִּי לְהַפִּיק אוֹר בְּלִילָה, לְהִתְחַמֵּם, לְבָשֵׁל אָכָל, לִיצֹר כְּלִים שׁוֹנִים
אוּ לְהַפְחִיד בְּעֵלֵי חַיִּים טוֹרְפִים.

כָּל הַזְמַן נִסִּיתִי לַחֲשֹׁב עַל הָרָגַע
הַזֶּה שֶׁבוּ הָאָדָם גָּלָה אֶת הָאֵשׁ. הָאֵם הוּא
נִבְהַל מִמֶּנָּה? חָשַׁב שְׂאוּלִי הִיא חֲתָה? נִסָּה לְהִלָּחֵם בָּהּ?
אִיךָ הוּא גָּלָה אוֹתָהּ? מַעֲנִין, נִכּוֹן? אַל תִּדְאָגוּ, חֲקַרְתִּי גַם
בְּשִׁבְלֵכְכֶם, וְהִבֵּאתִי כֶּמֶה אֲגָדוֹת מִהֶעוֹלָם עַל גְּלוֹי
הָאֵשׁ, בּוֹאוּ וְנִקְרָא יַחְדָּיו.

בְּמִיתוֹלוֹגְיָה הֵינִינִית: הֵינִינִים הָאֲמִינוּ כִּי הָאֵשׁ הִגִּיעָה לְבְנֵי הָאָדָם בְּזָכוֹת פְּרוֹמִיתִיאוֹס,
אֵל קְדוֹם, שֶׁגָּנַב אֶת הָאֵשׁ מִהָאֵלִים וְנָתַן אוֹתָהּ לְבְנֵי הָאָדָם. עַל מַעֲשָׂהוּ זֶה קִבֵּל
פְּרוֹמִיתִיאוֹס עֲנֵשׁ כְּבֵד מְאֹד.

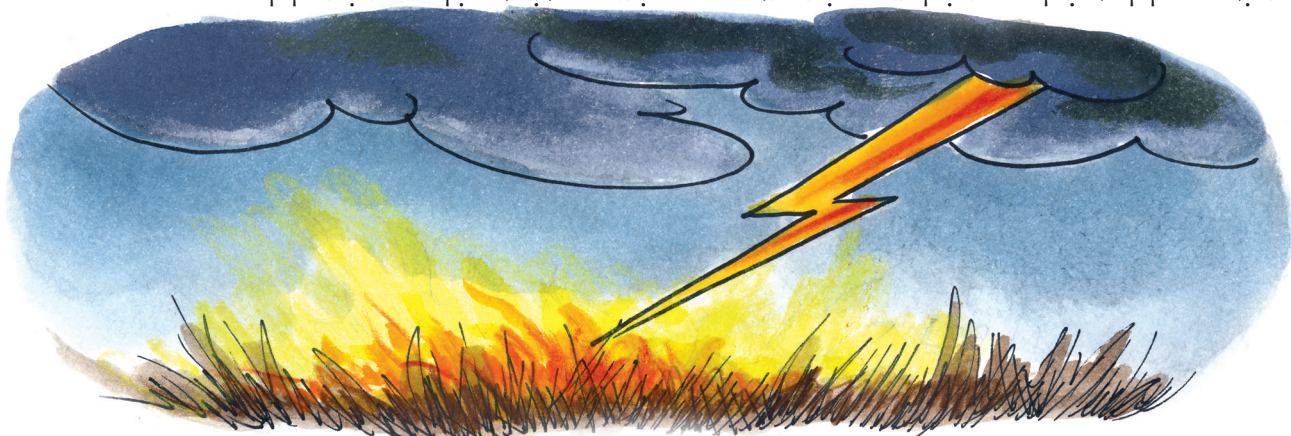
הַאִינְדִּינִים שְׂבָאֵמְרִיקָה הַצְּפוֹנִית: הָאָמִינוּ, כִּי הָאֵשׁ פָּרְצָה מִנִּיצוּצוֹת שִׁיֵּצְרוּ פְּרִסוּתֵיהֶם שֶׁל עֲדָרֵי בָקָר שֶׁדָּהְרוּ בְּמַהֲירוֹת מַעֲרָבָה. הַנִּיצוּצוֹת הִבְעִירוּ אֶת הָעֵשֶׁב, וְכךָ הִתְפַּשְׁטָה הָאֵשׁ.

בִּיהָדוּת: הָאֲגָדָה מְסַפֶּרֶת, כִּי אֶת הָאֵשׁ הָרִאשׁוֹנָה הִפִּיק הָאָדָם הָרִאשׁוֹן בְּמוֹצָאֵי הַשָּׁבָת הָרִאשׁוֹנָה שְׁלֹאֲחֵר בְּרִיאַת הָעוֹלָם (בְּהִנְחִיתוֹ שֶׁל אֱלֹהִים - כַּמוֹכֵן).

בַּמִּדְע: הַמִּדְעָנִים מְשַׁעְרִים כִּי הָאֵשׁ הִתְגַּלְתָּה עַל-יְדֵי הָאָדָם מִמַּשׁ בְּמִקְרָה. יִתְכּוֹן שִׁבְעִקְבוֹת בְּרָק שֶׁפָּגַע בְּצִמְחִים דְּלִיקִים עַל פְּנֵי הַקֶּרֶקַע וְגֵרָם לִבְעִירָתָם.

מהי שרפה?

קדאי לדעת

שרפה היא אש שיצאה מכלל שליטה. תתכן שרפה קטנה, אשר עם בצוע פעולות נכונות יוכל כל אחד מאתנו להשתלט עליה. אך תתכן שרפה גדולה שעם פריצתה נתבקש לברח מיד מהמקום ולקרא לעזרת מבוגרים או כחות כבוי.

או אני מבין שאש היא בסך הכל דבר טוב.
אבל כשהיא הופכת לשרפה... אז... זה כבר
ממש בעיתי...

עבודת כפרה

צירו איור מתאים לנושא.

דְּלִיק אוֹ לֹא דְּלִיק

יִשְׁנֵם חֲמָרִים שָׂאֵם תִּתְּפֹס אוֹתָם אִשׁ הֵם יִתְּלַקְחוּ בְּקִלּוֹת רַבָּה וְתוֹצֵר שְׂרָפָה גְּדוֹלָה -

אִלּוּ הֵם חֲמָרִים דְּלִיקִים. אֵין זֶה אוֹמֵר שֶׁלֹּא נִתֵּן לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בַּחֲפָצִים הָעֲשׂוּיִם חֲמָרִים

דְּלִיקִים. זֶה רַק אוֹמֵר - שְׁצָרִיךְ לְהִזָּהֵר!

אֵיךְ נִזְהָר? נִשְׁמֹר שְׁחֲפָצִים אֵלֶּה לֹא יִהְיוּ קְרוֹבִים לָאֵשׁ גְּלוּיָה אוֹ לְמִקְוֵה חֵם אַחֵר!

לְפָנֶיכֶם צִיּוּרִים שֶׁל חֲפָצִים הָעֲשׂוּיִם מִחֲמָרִים שׁוֹנִים.

הִקִּיפוּ בַּעֲגוּל אֶת הַחֲפָצִים הַדְּלִיקִים.

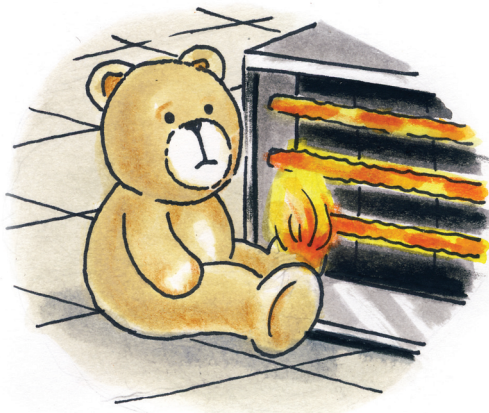

אוֹ הַבִּנְתָּם? הַחֲמָרִים הַדְּלִיקִים עֲשׂוּיִם מ:

_____, _____
_____, _____

דגמאות לשרפה קטנה

מה עלינו לעשות כשפורצת שרפה קטנה?
אם השרפה קטנה, יש להלחם בה מיד! יש לשפך מים רבים על המקומות הבוערים.
שימו לב! אין לשפך מים במקרה שמקור השרפה הוא חשמל.

דגמאות לשרפה גדולה

מה עלינו לעשות כשפורצת שרפה גדולה?
אם אין ביכולתכם להשתלט על השרפה, עזבו את המקום במהירות האפשרית, וחיגו לכבוי אש. בצאתכם פסו את האף והפה במטלית לחה להקלה על הנשימה. סגרו אחריתכם את הדלת ואל תשתמשו במעלית. אם העשן כבד מאוד - זחלו על הרצפה. אם לא נתן לצאת מהבנין, השארו במקומכם והמתינו לחלוצ. פתחו חלון אחד לאורור חשוב לנסות להודיע למבגר אחראי, ולהזהיר אחרים הנמצאים במקום.

קראו את הקטע הבא, וענו על השאלות:

עבודת כפרה

“היה זה יום חורף קר וגשם חזק ירד. תמר הגיע לביתו רטב מכף רגל ועד ראש, בגדיו היו ספוגים מים. הוא הניח את הבגדים על תנור החמום שבחדרו על מנת ליבשם, והלך להכין שעורים בפלון..”

1. מהי הסכנה בהתנהגותו של תמר?

קראו את המשך הספור וענו:

“לאחר שעה, נכנס תמר לחדרו וגלה שבגדיו עולים באש..”

2. מה כדאי לתמר לעשות עכשו? הציעו שני פתרונות אפשריים.

א.

ב.

3. קראו את המשך הספור וענו:

“תמר נבהל מאוד, הוא פתח את דלת הבית, ומיד קרא לעזרתה של השכנה..”
מה דעתכם על התנהגותו של תמר?

משפחת ישראלית מתכוננת למקרה של שרפה

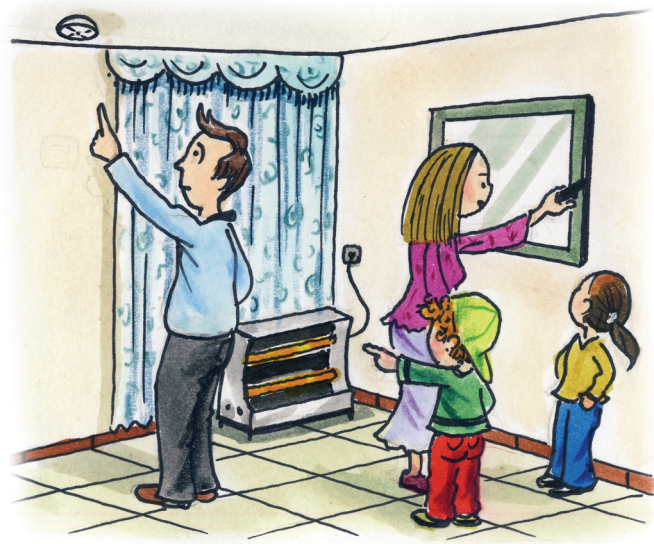
2. בני המשפחה נזכרים במספר החרום של מכבי האש.

1. בני המשפחה יושבים ומשוחחים על ההתנהגות בזמן שרפה, ועל הפעולות שיש לעשות כדי למנוע שרפה בבית.

4. בני הבית לומדים היכן ממוקם מטפה כבוי האש הביתי, וכיצד מפעילים אותו בזמן שרפה.

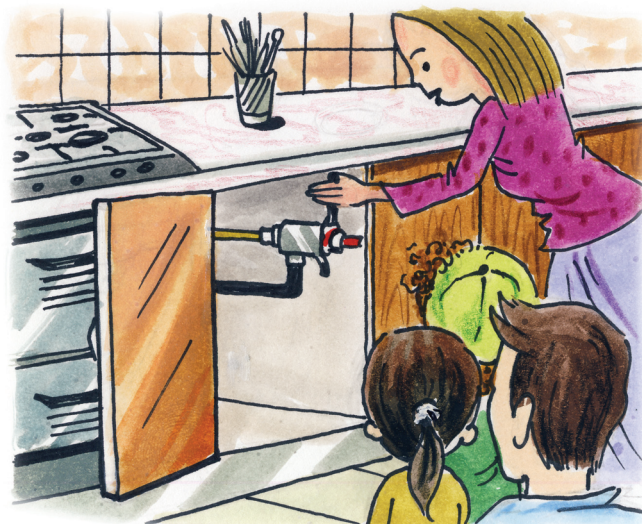

3. בני המשפחה עוברים בכל חדר, בודקים את דרכי המלוט בעת שרפה, מודאים שאין חפצים דליקים בקרבת מקורות חם, ואת תקינות גלאי העשן.

6. בני הבית בודקים יחד כיצד נתן לצאת מהבנין בזמן שרפה.

5. בני הבית בודקים יחד היכן נמצאים ברז הכבוי הביתי של גז הבשול וארון החשמל ובו המפסק המרכזי - אותם יש לסגור בזמן ושרפה.

8. בני המשפחה מתרגלים הגעה לנקדת המפגש של כל בני הבית לאחר הפנוי.

7. בני המשפחה מכינים תיק למקרה של פנוי ועזיבת הבית.

האם גם המשפחה שלכם מוכנה למקרה של שרפה?

לידיעתכם!

כדאי לדעת

המטפה הוא המכשיר הנפוץ לכבוי שרפה.

הוא נמצא במקומות עבודה ובתים פרטים

רבים, ומשמש כלי יעיל לכבוי שרפה.

ישנם סוגים שונים של מטפים לכבוי סוגים

שונים של שרפות:

מטפה אבקה, מטפה קצף או מטפה מים.

המטפה הנפוץ הוא מטפה אבקה.

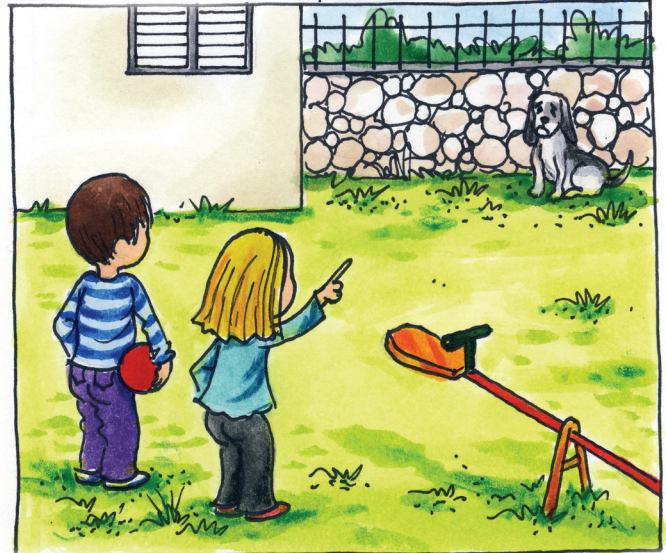

זיק המזעיק

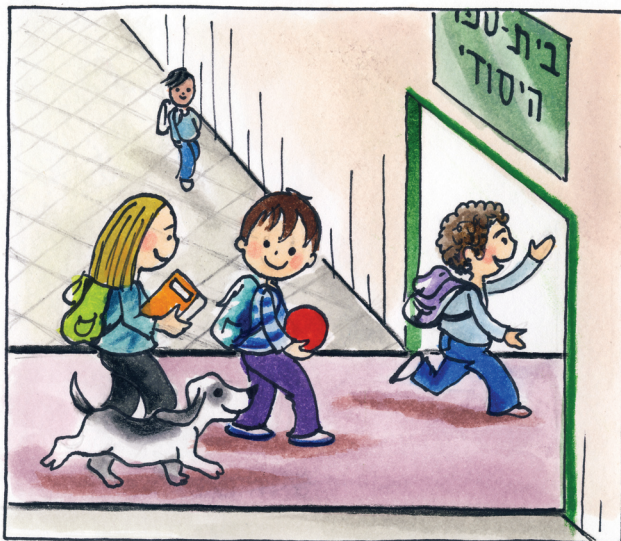
קראו את הספור הבא :

2. הגשנו לו קערת חלב, היתה לו מבט כל כך שמח בעיניים...לטפנו אותו קצת, והמשכנו לשחק.

1. יום אחד, אחר הצהריים, שיחקנו בגנה וראינו כלבלב קטן ועצוב בפנה.

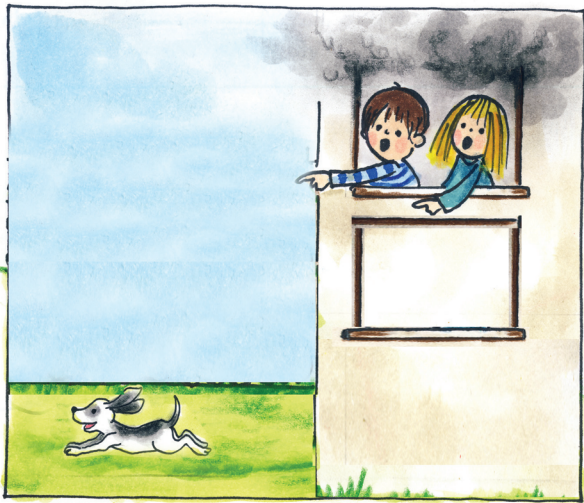

4. זיק לזה אותנו בכל בוקר לבית-הספר, וגם בדרך חזרה הביתה. אחר הצהריים המתינ לנו זיק בגנה כדי שניצא לשחק יחד.

3. מאז, בכל פעם שהגענו לגנה פגשנו אותו ושחקנו יחדיו. קראנו לו זיק.

6. נָסִינוּ לְקַרְא לְעוֹכְרִים וְשָׁבִים שְׁלֹא שְׁמוֹ לֵב. צָעֲקֵנוּ לְשִׁכְנָה שְׁלֹא עָנְתָה. לְפִתַּע הוֹפִיעַ זִיק וְסִמְנָנוּ לוֹ שִׁיקְרָא לְעִזְרָה. זִיק פָּתַח בְּרִיצָה מְהִירָה אֶל עֵבֶר תַּחְנֶת הַכְּבוֹי הַקְּרוֹכָה.

5. יוֹם אֶחָד נִשְׁאַרְנוּ לְבִדְנוּ בְּבֵית וְשִׁחְקָנוּ בַּמַּחְשֵׁב. לְפִתַּע, נִשְׁמַע קוֹל חֲזָק מֵאַחֲוָרֵי הַמַּחְשֵׁב, וְעֵשֶׂן שָׁחוּר עָלָה מִשְׁקַע הַחֲשֵׁמֶל. נִבְהַלְנוּ. לֹא הִצַּלְחָנוּ לְפָתַח אֶת דֶּלֶת הַבַּיִת וְלֹא הִצַּלְחָנוּ לְצֵאת הַחוּצָה. שׁוּרְפָה פָּרְצָה.

8. כָּל כֶּךָ הִתְרַגְּשָׁנוּ... זִיק הִצִּיל אוֹתָנוּ...! מֵאֵז אָנוּ קוֹרְאִים לוֹ 'זִיק הַמְזֻעִיק', שֶׁכְּמוֹכֵן הַפֶּךְ לִהְיוֹת בֶּן בֵּית...

7. זִיק נִבַּח בְּחִזָּקָה רַבָּה, עַד שֶׁאַחַד הַכְּבָאִים הִחְלִיט לָבוֹא בְּעֶקְבוֹתָיו אֵלֵינוּ הַבֵּיתָה, וְלִהְזַעֵק כְּבֵאִית מִתַּחְנֶת הַכְּבוֹי. כֶּךָ נִצַּלְנוּ.

מְנִיחַ תַּחֲנִית כְּבוֹי הָאֵשׁ הַחֲלִיט לְהַעֲנִיךְ לְזִיכַר תְּעוּדָה מִיחָדָת עַל מְבַצֵּעַ הַהֲצָלָה.

הַכִּינוּ אֶת הַתְּעוּדָה.

תְּעוּדָה זוֹ מַעֲנִיקָת

לְ:

עַל הַמַּעֲשֵׂה הָאֲמִיץ שֶׁעָשָׂה:

אֵין סֶפֶק שֶׁזִּיכַר הוּא כָּלֵב אֲמִיץ

כָּל הַכְּבוֹד

עַל הַחֲתוּם: סָמִי, מְנִיחַ תַּחֲנִית כְּבוֹי אֵשׁ

מְנִיחַל הַתַּחֲנָה הַחֲלִיט כִּי גַם הַיְלָדִים צָרִיכִים לְסַבֵּל תְּעוּדָה,
שֶׁכֵּן פִּעְלוּ בְּאֶפֶן נִכּוֹן בְּעֵת הָאֲרוּעַ.

כְּתִבוּ אֶת תְּעוּדַתְכֶם.

תְּעוּדָה זֹאת מְעַנֶּקֶת

לְ:

עַל כֶּךָ שׁ:

יִישֵׁר כַּח עַל הַתְּנֵהְגוּתְכֶם!

עַל הַחֲתוּם: סְמִי, מְנִיחַל תַּחֲנַת כְּבוֹי אִשׁ

חשוב להתכונן, כמו רונן!

זוכרים שהבטחתי לספר לכם למה קוראים לי 'רונן המתכונן'? ובכן...

הכל התחיל כשיום אחד הודיעו בחדשות שעלינו לבחור מרחב מוגן. 'להיות מוכן בול בזמן' זו היתה הססמה, ואני זכרתי שכמה חדשים לפני כן, כשהיתה מלחמה בצפון הארץ, מפקדים מהצבא למדו דרך הטלויזיה איך לבחור מרחב מוגן, וגם הראו דגמאות שהוכיחו שהמרחב המוגן מציל חיים.

חשבתי, למה לחכות? כדאי כבר עכשו להחליט היכן יהיה המרחב המוגן, ולהעריך מראש. למחרת בבית-הספר דברתי עם החברים שלי, ספרתי להם איך משפחתי התכוננה, ואיך מצב חרום עלול לקרות מבלי שמתכננים... אבל לא היתה להם סבלנות להקשיב לי... 'רונן המדמין' קראו לי...

כעבר כמה ימים פתאם נשמעה אזעקה עולה ויורדת, ואף אחד לא ידע מה לעשות. צעקתי לכל חברי 'הפנסו מהר מתחת לשלחן!'. לאחר כמה שניות שמענו 'בום גדול'. חלונות הפתה התנפצו, ובמזל גדול אף אחד לא נפגע.

כלם הודו לי, ואפלו המורה מיכל צינה את ערנותי בפני כל הפתה. מאז, זה השם שלי. וחברי יודעים שבכל בעיה תמיד אפשר לסמוך עלי, כי אני הרי 'רונן המתכונן'...

עכשו ילדים, נסו ליצור ספור 'קומיקס' משלכם.
חשבו על מקרה חרום כלשהו שקרה, או שעלול
לקרות, וכיצד גבורי הספור פועלים ונצלים...

עבודת בית

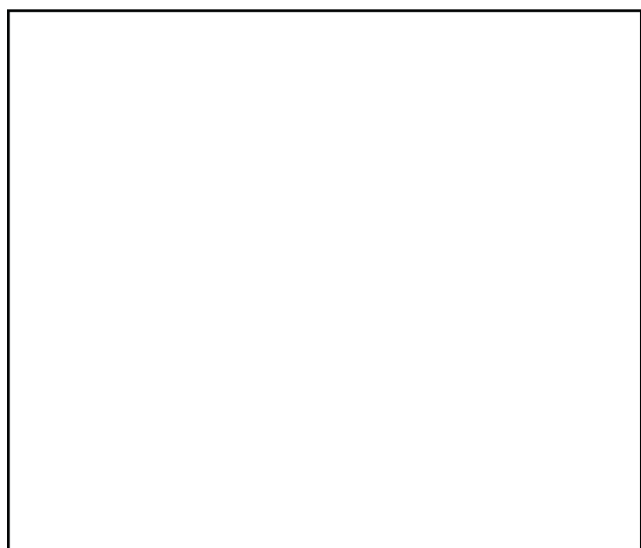

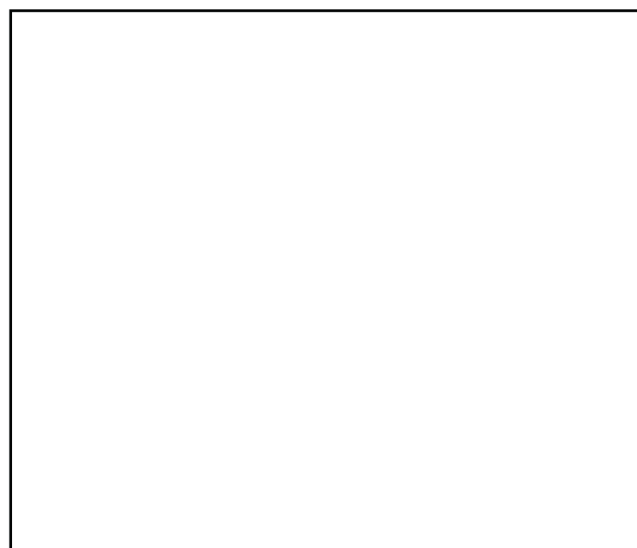
עבודת כיתה

בהצלחה!

חֲנוּךְ וְהִדְרָכָה לְהִתְמוּדָדוֹת עִם מַצְבֵּי חָרוֹם
לְכַתּוֹת ב'
חוֹבֶרֶת לַתְּלִמִיד

